Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги

М.Рыскулбеков атындагы Кыргыз экономикалык университетинин

сапат менеджмент системасын уюштуруунун

СТАНДАРТЫ

Документтештирүү жол-жобосу

Мамлекеттик жана расмий тилдер кафедрасы

СТУДЕНТТЕРДИ ОКУТУУ ПРОГРАММАСЫНЫН СИЛЛАБУСУ

Манастаануу

(дисциплинанын аталышы)

____ адистиги үчүн

(адистиктин аталышы, шифри)

Окуунун түрү: Күндүзгү

Бардыгы ____ кредит

Курсу _______

Семестри _____________

Текшерүү иштеринин саны (РК) _______

СӨИ _________ саат

Бардык аудиториялык саат ____________

Бардык аудиториядан сырткаркы саат ________

Жалпы эмгек көлөмү ___________ саат

Бишкек 2021

Наименование дисциплины и код:

Лектор	Абдраимов Каныбек Акинович
Байланыш маалыматтары:	0773007931, 0700208855
Кредиттин саны:	
Датасы:	10.09.2019
Сабактын максаты жана милдеттери	“Манастаануу” – кыргыз фольклористикасынын туу чокусу болгон “Манас” эпосун илимий негизде изилдөөнүн жана аны окуп үйрөнүүнүн бир салаасы. “Манас” кыргыз эл оозеки мурастарынын ичинен жергебизге алгачкы кадам жасаган саякатчылардын, окумуштуулардын, түркологдордун назарларын өзүнө бурган көркөм чыгарма. Кыргыз фольклористикасынын эң алгачкы эмгектери да ушул “Манас” эпосу жөнүндө жаралган. Эпосту илимий-аңдап билүү XIX кылымдын экинчи жарымында Ч.Ч.Валиханов, В.В.Радловдор алгачкы карлыгачтар болгону менен илим катары XX кылымдын 30-жылдарында М.Ауэзов тарабынан калыптана баштаган. 1. Көркөм сөз өнөрүнүн дүйнөдө теңдеши жок үлгүсү болгон океан эпосубуздун дүйнөлүк маданияттагы алган орду, маани-маңызы, жазып алуу, изилдөө, басып чыгаруу, башка элдердин тилдерине которуу тарыхын үйрөнүү. 2. “Манас” эпосунда чагылдырылган акыл ой тажрыйбасын тексттен өздөрү таба билүүгө, турмушунда колдонууга көнүктүрүү. 3. “Манас” эпосунун кыскача мазмуну менен тааныштырып, өзөк окуяларын окутуу, манасчылардын өмүр баяны, чыгармачылыгы менен тааныштыруу. Манасчылык өнөрдүн бөтөнчөлүгүн, уникалдуулугун сезе билүүгө үйрөтүү, эпосту кыраатты менен көркөм окууга машыктыруу. 4. “Манастаануу” курсу аркылуу кыргыз тилин терең өздөштүрүүгө көмөк көрсөтүү, кесиптик жана турмуштук кырдаалдарда кеп маданиятын сактоого көнүктүрүү, коммуникативдик компетенцияларын өнүктүрүү. 5. “Манас” эпосу – көчмөн цивилизациянын теңдешсиз эпикалык мурасы, кыргыз рухунун туу чокусу, ар тараптуу билим алуунун, тарбия берүүнүн энциклопедиясы экенин студенттердин аң-сезимине, жан дүйнөсүнө жеткирүү, улуу эпосубуз менен сыймыктануу сезимин калыптандыруу.
Курстун баяндалышы	“Манастаануу” дисциплинасы элдик оозеки чыгармачылыкты өнүктүрүү, мамлекеттик тилдин улуттук программасын ишке ашыруу максатында жана манасты үйрөтүп, жайылтууга салым кошкон, уюткусун түзгөн көчмөн цивилизациянын даанышмандарын, белгилүү манасчыларыбыздын өмүрү, чыгармачылыгын үйрөтүү менен студенттердин “Манастаанууга”, маданиятка болгон ой таанымын кеңейтүү иретинде окутулат. “Манастаануу” улуттук руханий баалуулук катары билим берүү мекемелеринин бардык түрлөрүндө, багыттарында окутулуп, үйрөтүлүп келүүдө. Манасты үйрөнүүдө кыргыз элнин каада салтын, этномаданияты, адабияты менен тереңирээк тааныштырууда манастан алынган тексттер жөнөкөй, түшүнүктүү жана тил үйрөнүүгө, манасты билүүгө ылайыктуу болгону ийги. “Манастаануу” сабагын үйрөтүүдө төмөнкү жагдайларга көңүл буруубуз абзел. - “Манастаануу менен кыргыз тили жана адабияттын интеграциялап окутуу; - “Манастаануу” аркылуу дил таанытуу; - “Манастаануу” сабагындагы сөздүк жумуштарын аткаруу болуп саналат. Окутуучу тарабынан аларга тапшырмалар берилет, тапшырмалардын, модулдардын негизинде жыйынтык чыгарылат.
Сабакка чейинки пререквизиттери	Студенттердин мурда алган билимдерин өркүндөтүү. Сабак аралык байланыштар
Сабактан кийинки постреквизиттери	Кырдаалга жараша сүйлөшүүгө үйрөнөт. Манастан алынган текстке фактологиялык жана концептуалдык суроолорду түзүү жөндөмү өсөт. Тилди жатыктырып, сөз үйрөнүү, манастын саптарынан жаттоо аркылуу туура сүйлөө кебин жана жазуусун калыптандырат. Этномаданий лексикаларды өздөштүрөт. Адисттик лексикаларды өздөштүрөт. Эпостун сюжеттерин талдоо аркылуу көз карашы калыптанат
Күтүлүүчү компетенциялар	“Манастаанууну” үйрөнүүгө аң-сезимдүү жана атуулдук мамиле жасаган жигердүү инсандарды тарбиялоо. Манас, тил, адабият – элдин рухий байлыгы, сыймыгы, кечээки тарыхы, бүгүнкү жашоосу, эртеңки келечеги экендигине багыттоо. Өзүнүн мекени менен

	сыймыктанып, тарыхый баалуулуктарды баалай билүүсү, элибиздин каада-салтынын тарбиялык маанисин, ата-бабалар калтырган осуяттардын негизинде салтты билүүсү; Көркөм окуу жөндөмдүүлүгү артып, тили жатыгып, оозеки сөз байлыгы байып аларды айтып, колдоно билүүсү; манасты, мамлекеттик тилдин маанисин жана орду жөнүндө түшүнүп, ой пикирин турмушунда колдоно билүүсү, мекенибиздин атагын чыгарган белгилүү инсандарды ажырата билүү, алар жөнүндө маалымат топтоо жөндөмүн колдоно билүүсү.
Курстун саясаты	“Манастаануу” башка окуу предметтери сыяктуу студенттердин дүйнөгө болгон көз карашын калыптандырат жана турмушта инсан катары өз алдынча калыптанууга жардам берет. Эң негизгиси улут катары сакталыш үчүн “Манстаануу” курсун тийиштүү түрдө окутуу мамлекетибиздин жана билим берүү системасынын өзөгү экенин унутпашыбыз керек.
Окутуунун методу	Манастан алынган тексттер менен өз алдынча жана жуп менен иштөө; БББ, синквейн, даймонд, ротация ж.б. ыкмалары, глоссарий, диалог түзүү; интервью алуу, ММК менен иштеше билүү; кырдаал боюнча сүйлөшүү көнүгүүлөр; темага байланыштуу ыр, табышмак, макал-лакаптарды жатка айтуу; манастаануу жаатында кыргыздын белгилүү манасчыларынын өмүрү, чыгармачылыгын билүүдө ылайыктуу методдорду колдонуу, манаска байланыштуу тарыхый жерлерге, музейлерге саякатка чыгуу.
Билимин текшерүүнүн формасы	Жазуу жана оозеки формасында - модулдук тапшырмалар - тесттер - дил баян, эссе - жеке жана топ менен чыгармачылык иштер - көркөм окуу - ар бир кезектеги көзөмөл, жыйынтыктоочу жазуу, текшерүү иштери -
Адабияттар	***Негизги адабияттар:*** 1. Бегалиев Сапар. “Манас” эпосу. Окуу куралы. Каракол. 2003-ж 2. Оторбаев Б.К. “Манас” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2007-ж 3. С.Байгазиев. Манастаануу –Б., 2010-ж 4. Жумалиев К. Манастаануу –Б., 2013-ж 5. Манастаануу окуу китеби –Б. 2013-ж 6. Давлатова С, Исаева М, Жолдошева А. Манас таануу (Орто окуу жайларынын студенттери үчүн) –Ош., 2015-ж 7. Т.Үсөналиев. Манастаануу курсун окутуу. 11-класс үчүн. –Б., 2003-ж 8. Кадырбек Жекшелаев. Манастаануу –Б., 2011-ж 9. Т.А.Бакчиев. Манастаануу. Б. 2012-ж 10. Манастаануу. Студенттер үчүн колдонмо. Б. 2012-ж 11. Ш.Б.Акмолдоева, Б.Б.Акмолдоева, К.Ж.Садыков. Манастаануу. Усулдук каражат жана программа. Б. 2012-ж 12. Манасчылар. Республикалык “Манас” жаштар ордосу. Б. 2012-ж 13. Оторбаев Б.К. “Семетей” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2003-ж 14. Оторбаев Б.К. “Сейтек” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2004-ж ***Кошумча адабияттар:*** 1. М.Ч.Мамыров. “Манас” эпосунун калыптаныш тарыхы. –Б., 2005-ж 2. Байгазиев С. Айкөл Манас. – Б.; 2002-ж 3. Асан Заркунов. “Теңири Манас”-эпостун кара сөздөгү варианты. –Б, 2003-ж 4. М.Жумагулов, Г.Б.Кудабаева. “Манастагы” каармандардын касиеттери. –Б., 2008-ж 5. К.Жумалиев. “Манас”-улуу рух. –Б., 2009-ж 6. Гүлсина Өмүрбаева. Манас тамга. –Б., 2011-ж 7. С.Байгазиев. “Манастын педагогикасы” сериясы. Жалпы 7 серия. –Б, 2012-ж 8. Түзүүчү С.Мусаев. Манас. Кара сөз түрүндөгү баяндама. –Ф., 1986-ж 9. Манасчылар жөнүндө түшүнүк берүү боюнча методикалык колдонмо. Түзгөндөр: Жумалиев К, Абдыкадыров К. –Б., 1991-ж 10. А.Өмүралиев. Түрк-Ата, Кыргыз каганаты, Манас тарыхы. –Б., 1994-ж 11. Улуу манасчы Сагымбай. Б. “Ала-Тоо” журналы. 1992-ж 12. К.Мамбетакунов. Айкөл Манас. –Б., 1995-ж 13. Кыргыз руху-“Манас” –Б., “Ала Тоо” журналы. 1995-ж 14. Манас энциклопедия. 1,2-том. Б. 1995-ж 15. Кароол Дөбө. Б. 2007-ж 16. С.Мусаев, А.Турдугулов. Көркөм сөз өнөрү. 8-кл. Б. 1999-ж 17. С.Байгазиев. Манастаануунун 1-томдугу. Б. 2014-ж 18. Б.Исаков, О.Чоюнбаев. Айкөл Манастын калыптанышы. Б. 2009-ж 19. Манас кыргыздардын баатырдык эпосу. Түз. Бексултан Жакиев. Б. 2007-ж 20. Сатарбек уулу Султан. Манас айтуунун эң негизги ыкмалары. Б. 2005-ж

	21. Заркунов Асан. Чоң манасчы Тыныбек жана анын мурастары. Б. 2006-ж 22. К.Жумалиев. “Манас” эпосундагы жалпы адамзаттык идеялар. Б. 1999-ж 23. С.Байгазиев. Улуу “Манас” эпосунун улуттук жана дүйнөлүк мааниси. Б. 2013-ж 24. С.Байгазиев. Балдарга Манас баатыр жөнүндө. Б. 2008-ж 25. Жумалиев К. Манасчылар мектеби. Б. 2006-ж 26. Т.Акышев, А.Жуманалиев. Кут конгон “Манас Ордо”. Б. 2005-ж 27. Жумалиев К, Жумалиев М. Чүйлүк-Таластык манасчылар жана семетейчилер. Б. 2006 28. Саадат Муратова. Саякбай. Б. 2013-ж 29. Абдымомунова Г.А. Жаштарды патриоттуулукка тарбиялоодо “Манас” эпосунун этнопедагогикалык мааниси. Б. 2016-ж 30. Саалиева Д.Т. Мектепте “Манас” эпосун окутуунун методикасы. Б. 2014-ж 31. Баяс Турал, Г.Мурзахмедова, Т.Мүлкүбатова, Т.Тургуналиев. “Манас” боюнча хрестоматия. Б. 2013-ж 32. С.Байгазиев. “Манас” эпосу: Каныкейдин улуу махабаты жана анын образынын рухий-адептик, патриоттук сабактары. Б. 2013-ж 33. К.Абдраимов. “Манас”-кыргыз элинин эпикалык улуу мурасы. Б. 2010-ж 34. Абдраимов К.А. Окуу-методикалык комплекс. Б. 2016-ж
СӨИ	
Кошумча түшүнүк	КРнын Билим берүү жана илим министрлигинин 2017-жылдын 27-ноябрындагы №1455/1 буйругунун негизинде Жогорку профессионалдык билим берүүнүн Мамлекеттик стандартына “Кыргыз тили жана адабияты” деп өзгөртүү киргизилгендигине байланыштуу силлабуска да өзгөртүүлөр киргизилди.

Календардык-тематикалык план

(темалардын жумага саат менен көрсөтүлүшү)

№	Датасы	Темасы	Сааттын саны	Адабияттар	Модуль боюнча суроолор
1	17.09.21	“Манас”- кыргыз элинин эпикалык улуу мурасы	2	**Негизги адабияттар:** 1. Бегалиев Сапар. “Манас” эпосу. Окуу куралы. Каракол. 2003-ж 2. Оторбаев Б.К. “Манас” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2007-ж 3. С.Байгазиев. Манастаануу –Б., 2010-ж 4. Жумалиев К. Манастаануу –Б., 2013-ж 5. Манастаануу окуу китеби –Б. 2013-ж 6. Давлатова С, Исаева М, Жолдошева А. Манас таануу (Орто окуу жайларынын студенттери үчүн) –Ош., 2015-ж 7. Т.Үсөналиев. Манастаануу курсун окутуу. 11-класс үчүн. –Б., 2003-ж 8. Кадырбек Жекшелаев. Манастаануу –Б., 2011-ж 9. Т.А.Бакчиев. Манастаануу. Б. 2012-ж 10. Манастаануу. Студенттер үчүн колдонмо. Б. 2012-ж 11. Ш.Б.Акмолдоева, Б.Б.Акмолдоева, К.Ж.Садыков. Манастаануу. Усулдук каражат жана программа. Б. 2012-ж	Эпостун элдик оозеки чыгармалардын сап башында турарын жана теңдешсиз чыгарма экендигине кеңири токтолуу
2	24.09.21	Манасчылар жана “Манас” эпосунун варианттары	2		Манасчылар жөнүндө кеңири маалымат берип, манас эпосунун варианттары жөнүндө түшүнүк берүү
3	1.10.21	Эposту жыйноо, изилдөө жана жарыялоо иштери	2		Манас эпосунун жыйналышы, аны изилдөө жана жарыялоо иштеринде окумуштуу изилдөөчүлөрдүн эмгектерин талдап түшүндүрүү

4	8.10.21	Манастын төрөлүшү жана балалык чагы	2	1. Манастаануу окуу китеби –Б. 2013-ж 2. Давлатова С, Исаева М, Жолдошева А. Манас таануу (Орто окуу жайларынын студенттери үчүн) –Ош., 2015-ж 3. Т.Үсөналиев. Манастаануу курсун окутуу. 11-класс үчүн. –Б., 2003-ж 4. Кадырбек Жекшелаев. Манастаануу –Б., 2011-ж 5. Т.А.Бакчиев. Манастаануу. Б. 2012-ж 6. Манастаануу. Студенттер үчүн колдонмо. Б. 2012-ж 7. Ш.Б.Акмолдоева, Б.Б.Акмолдоева, К.Ж.Садыков. Манастаануу. Усулдук каражат жана программа. Б. 2012-ж	Манастын төрөлүшү жана балалык чагындагы өзгөчөлүктөрдү манас эпосундагы тексттерди жеткиликтүү талдоо менен түшүндүрүп берүү
5	15.10.21	Манастын Каныкейге үйлөнүшү	2	1. Асан Заркунов. "Теңири Манас"-эпостун кара сөздөгү варианты. –Б, 2003-ж 2. М.Жумагулов, Г.Б.Кудабаева. "Манастагы" каармандардын касиеттери. –Б., 2008-ж 3. К.Жумалиев. "Манас"-улуу рух. –Б., 2009-ж 4. Гүлсина Өмүрбаева. Манас тамга. –Б., 2011-ж 5. С.Байгазиев. "Манастын педагогикасы" сериясы. Жалпы 7 серия. –Б, 2012-ж 6. Түзүүчү С.Мусаев. Манас. Кара сөз түрүндөгү баяндама. –Ф., 1986-ж 7. Манасчылар жөнүндө түшүнүк берүү боюнча методикалык колдонмо. Түзгөндөр: Жумалиев К, Абдыкадыров К. –Б., 1991-ж 8. А.Өмүралиев. Түрк-Ата, Кыргыз каганаты, Манас тарыхы. –Б., 1994-ж	Манастын Каныкейге үйлөнүшүндө Манастын атасы Жакыптын Манаска ылайыктуу кыз издөөсү, Каныкейдин асыл сапаттары жөнүндө талкуу уюштуруу
6	22.10.21	Алмамбеттин окуясы	2	1. Бегалиев Сапар. "Манас" эпосу. Окуу куралы. Каракол. 2003-ж 2. Оторбаев Б.К. "Манас" эпосун 8-класста окутуу. Б. 2007-ж 3. С.Байгазиев. Манастаануу –Б., 2010-ж 4. Жумалиев К. Манастаануу –Б., 2013-ж 5. Манастаануу окуу китеби –Б. 2013-ж 6. Давлатова С, Исаева М, Жолдошева А. Манас таануу (Орто окуу жайларынын студенттери үчүн) –Ош., 2015-ж 7. Т.Үсөналиев. Манастаануу курсун окутуу. 11-класс үчүн. –Б., 2003-ж 8. Кадырбек Жекшелаев. Манастаануу –Б., 2011-ж 9. Т.А.Бакчиев. Манастаануу. Б. 2012-ж 10. Манастаануу. Студенттер үчүн колдонмо. Б. 2012-ж	Манастын чоролорунун ичинен Алмамбеттин өзгөчө артыкчылыктуу сапат касиеттерине токтолуп, эпостун саптарындагы тексттерди терең талдоо

7	29.10.21	Көзкамандар окуясы	2	1. Жумалиев К, Жумалиев М. Чүйлүк-Таластык манасчылар жана семетейчилер. Б. 2006 2. Саадат Муратова. Саякбай. Б. 2013-ж 3. Абдымомунова Г.А. Жаштарды патриоттуулукка тарбиялоодо “Манас” эпосунун этнопедагогикалык мааниси. Б. 2016-ж 4. Саалиева Д.Т. Мектепте “Манас” эпосун окутуунун методикасы. Б. 2014-ж 5. Баяс Турал, Г.Мурзахмедова, Т.Мүлкүбатова, Т.Тургуналиев. “Манас” боюнча хрестоматия. Б. 2013-ж 6. С.Байгазиев. “Манас” эпосу: Каныкейдин улуу махабаты жана анын образынын рухий-адептик, патриоттук сабактары. Б. 2013-ж	Эпостогу Көзкамандар кимдер, алардын Манаска жасаган мамилелерине токтолуп түшүндүрүү
8	5.11.21	Көкөтөйдүн ашы	2	1. Улуу манасчы Сагымбай. Б. “Ала-Тоо” журналы. 1992-ж 2. К.Мамбетакунов. Айкөл Манас. –Б., 1995-ж 3. Кыргыз руху-“Манас” –Б., “Ала Тоо” журналы. 1995-ж 4. Манас энциклопедия. 1,2-том. Б. 1995-ж 5. Кароол Дөбө. Б. 2007-ж 6. С.Мусаев, А.Турдугулов. Көркөм сөз өнөрү. 8-кл. Б. 1999-ж 7. С.Байгазиев. Манастаануунун 1-томдугу. Б. 2014-ж	Эпостогу негизги сюжеттердин бири Көкөтөйдүн ашы андагы окуяларды чечмелөө
9	12.11.21	Кыргыз кандарынын чатагы	2	1. Бегалиев Сапар. “Манас” эпосу. Окуу куралы. Каракол. 2003-ж 2. Оторбаев Б.К. “Манас” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2007-ж 3. С.Байгазиев. Манастаануу –Б., 2010-ж 4. Жумалиев К. Манастаануу –Б., 2013-ж 5. Манастаануу окуу китеби –Б. 2013-ж	Теманы терең талдап түшүндүрүү жана анализ жасоо
10	19.11.21	Чоң казат	2	1. Жумалиев К. Манасчылар мектеби. Б. 2006-ж 2. Т.Акышев, А.Жуманалиев. Кут конгон “Манас Ордо”. Б. 2005-ж 3. Жумалиев К, Жумалиев М. Чүйлүк-Таластык манасчылар жана семетейчилер. Б. 2006 4. Саадат Муратова. Саякбай. Б. 2013-ж 5. Абдымомунова Г.А. Жаштарды патриоттуулукка тарбиялоодо “Манас” эпосунун этнопедагогикалык мааниси. Б. 2016-ж 6. Саалиева Д.Т. Мектепте “Манас” эпосун окутуунун методикасы. Б. 2014-ж 7. Баяс Турал, Г.Мурзахмедова, Т.Мүлкүбатова, Т.Тургуналиев. “Манас” боюнча хрестоматия. Б. 2013-ж	Чоң казат андагы окуялар Манастын чоролорунан айрылышын текске маани берип окуп түшүнүү

11	26.11.21	Манастын өлүмү	2	1. Жумалиев К. Манастаануу –Б., 2013-ж 2. Манастаануу окуу китеби –Б. 2013-ж 3. Давлатова С, Исаева М, Жолдошева А. Манас таануу (Орто окуу жайларынын студенттери үчүн) –Ош., 2015-ж 4. Т.Үсөналиев. Манастаануу курсун окутуу. 11-класс үчүн. –Б., 2003-ж 5. Кадырбек Жекшелаев. Манастаануу –Б., 2011-ж 6. Т.А.Бакчиев. Манастаануу. Б. 2012-ж	Манастын өлүмү эпосто баатырдын жарадар болушу, жана каза болушунун себептерин анализдеп түшүндүрүү
12	3.12.21	“Семетей” эпосунун өзөк окуялары	2	1. М.Ч.Мамыров. “Манас” эпосунун калыптаныш тарыхы. –Б., 2005-ж 2. Байгазиев С. Айкөл Манас. – Б.; 2002-ж 3. Асан Заркунов. “Теңири Манас”-эпостун кара сөздөгү варианты. –Б, 2003-ж 4. М.Жумагулов, Г.Б.Кудабаева. “Манастагы” каармандардын касиеттери. –Б., 2008-ж 5. К.Жумалиев. “Манас”-улуу рух. –Б., 2009-ж 6. Гүлсина Өмүрбаева. Манас тамга. –Б., 2011-ж	“Семетей” эпосундагы негизги өзөктүү окуяларды талдоо жана ЖСадыковдун “Манастын уулу Семетей” драмасын көргөзүү
13	10.12.21	“Сейтек” эпосу – “Манастын” корутунду бөлүгү	2	1. Манастаануу. Студенттер үчүн колдонмо. Б. 2012-ж 2. Ш.Б.Акмолдоева, Б.Б.Акмолдоева, К.Ж.Садыков. Манастаануу. Усулдук каражат жана программа. Б. 2012-ж 3. Манасчылар. Республикалык “Манас” жаштар ордосу. Б. 2012-ж 4. Оторбаев Б.К. “Семетей” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2003-ж 5. Оторбаев Б.К. “Сейтек” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2004-ж	Эпостун корутунду бөлүгүн түшүндүрүп, андагы окуяларга талдоо
14	17.12.21	“Манас” үчилтигиндеги каармандар	2	1. К.Жумалиев. “Манас” эпосундагы жалпы адамзаттык идеялар. Б. 1999-ж 2. С.Байгазиев. Улуу “Манас” эпосунун улуттук жана дүйнөлүк мааниси. Б. 2013-ж 3. С.Байгазиев. Балдарга Манас баатыр жөнүндө. Б. 2008-ж 4. Жумалиев К. Манасчылар мектеби. Б. 2006-ж 5. Т.Акышев, А.Жуманалиев. Кут конгон “Манас Ордо”. Б. 2005-ж 6. Жумалиев К, Жумалиев М. Чүйлүк-Таластык манасчылар жана семетейчилер. Б. 2006 7. Саадат Муратова. Саякбай. Б. 2013-ж	Каармандар системасын терең талдап, ар бир каармандагы өзгөчө касиет артыкчылыктарына маани берүү

15	24.12.21	“Манас” эпосу искусствонун түрлөрүндө	2	1. К.Жумалиев. “Манас” эпосундагы жалпы адамзаттык идеялар. Б. 1999-ж 2. С.Байгазиев. Улуу “Манас” эпосунун улуттук жана дүйнөлүк мааниси. Б. 2013-ж 3. С.Байгазиев. Балдарга Манас баатыр жөнүндө. Б. 2008-ж 4. Жумалиев К. Манасчылар мектеби. Б. 2006-ж 5. Т.Акышев, А.Жуманалиев. Кут конгон “Манас Ордо”. Б. 2005-ж 6. Жумалиев К, Жумалиев М. Чүйлүк-Таластык манасчылар жана семетейчилер. Б. 2006 7. Саадат Муратова. Саякбай. Б. 2013-ж	“Манас” эпосу бүгүнку күндө маданияттын башка тармак түрлөрүндө кандайча өнүгүп жаткандыгына талдоо
		Бардыгы	**30**		

Студенттердин өз алдынча иштеринин графиги

№	Жума Айлары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Балл дын суммасы
		октябрь				Ноябрь						март						
1	Кезектеги көзөмөл																	40 балл
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү																	
№	Жума Айлары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Балл дын суммасы
		апрель				май						июнь						
1	Кезектеги көзөмөл																	
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү																	

СӨИ – студенттин өз алдынча иши

Кошумча түшүнүк: Кезектеги жана жыйынтыктоочу көзөмөлдү өткөрүүнүн графиги Окуу бөлүмү тарабынан бектилет.

М.Рыскулбеков атындагы Кыргыз экономикалык университети

Мамлекеттик жана расмий тилдер кафедрасы

Курстун аталышы: Манастаануу
Топтору: БИ-1-2-21
Окуу мөөнөтү:1 семестр
Бардыгы практикалык: саат
Окутуучу:Абдраимов К.А
Офис: Мамлекеттик жана расмий тилдер кафедрасы (БАЗ - дарскана)
Өз алдынча иштөө: БАЗ – дарскана
Кафедра телефону:

Курстун максаты:

"Манастаануу" дисциплинасы элдик оозеки чыгармачылыкты, мамлекеттик тилди жана рухий кенчибиз "Манас" эпосубузду өнүктүрүү, мамлекеттик тилдин улуттук программасын ишке ашыруу максатында жана кыргыз адабиятына, фольклористикага салым кошкон, уюткусун түзгөн көчмөн цивилизациянын даанышмандарын, белгилүү эпоско салымын кошкон окумуштуу, манасчы жазуучуларыбыздын өмүрү, чыгармачылыгын үйрөтүү менен студенттердин адабиятка, маданиятка болгон ой таанымын кеңейтүү максатында окутулат. Негизги максат студенттердин байланыштуу кебин өстүрүү, кыргыз элинин салтын, маданиятын үйрөтүү.

Республикабыз эгемендүүлүк алып, эркин, демократиялык – укуктук мамлекетти куруу багытына бет алып, аны ишке ашырып жатканына көп жылдын жүзү болуп калды. Эгемен өз алдынча мамлекеттин атрибуту катары – түпкүлүктүү элдин тилине расмий түрдө мамлекеттик тил статусу берилгенине да ушунча убакыт болду. Кыргыз тили мамлекеттик тил катары билим берүү мекемелеринин бардык тип – түрлөрүндө, багыттарында оош-кыйыш, оор кыйын болсо да окутулуп, үйрөтүлүп келүүдө.

Манасты, мамлекеттик тилди үйрөнүүгө жардамдашуу, үйрөнүлүп жаткан тилди алып жүрүүчү элдин этномаданияты, адабияты менен тереңирээк тааныштыруу, андыктан да, эпостун тексттери жөнөкөй, түшүнүктүү жана тил үйрөнүүгө ылайыктуу болгону ийги.

Манастаануу сабагын үйрөтүүдө төмөнкү жагдайларга көңүл буруубуз абзел.

- Мамлекеттик тилде окутуу жүргүзүлгөн топторго манасты окутуунун өзгөчөлүктөрү;
- Манастаанууну, кыргыз тили менен адабиятты интеграциялап окутуу;
- Манастаанууну окутуу аркылуу этнолингвистикалык, этномаданий билим берүүнүн жолдору;
- Эпос аркылуу дил таанышуу;
- Манастаануу сабагында сөздүк жумуштарын аткаруу болуп саналат.

Окутуучу тарабынан аларга тапшырмалар берилет ошол тапшырмалардын, модулдардын негизинде жыйынтык чыгарылат.

Студенттердин билимин баалоо: Жыйынтык баа семестрдин аягында коюлат. Ага чейин студенттин сабакка болгон катышуусу, тапшырмаларды аткаруусу, коомдук иштерге болгон мамилеси эске алынып, модуль, кезектеги көзөмөл жазуу иштери, реферат, дилбаян, баяндама сыяктуу жазуу жумуштары да эске алынат.

Кошумча баллдар сабакка катышканы, тапшырмаларды жана жекече иштерди жакшы аткаргандыгы үчүн берилет.

Жыйынтык текшерүү – ар бир семестрдин аягындагы сынак

Жыйынтыктоо сынагы жазуу түрүндө өткөрүлөт.

“5” деген баа 85 - 100 баллга ээ болгон студенттерге,

“4” деген баа 70 - 84 баллга ээ болгондорго,

“3” деген баа 50 - 69 баллга,

“2” деген баа 0 - 49 балл алгандарга коюлат.

Студенттердин төмөнкү иш-аракеттери колдоого ээ болот:

- Сабактарда өз ой-пикирлерин билдирүү;
- Окуу ишинде чыгармачылыгы, өзгөчөлүгү;
- Өз алдынча иштөөдө жекечелиги;
- Сабаттуулугун жана жалпы маданият таануусун жогорулатуусу;
- Адептүүлүгү, толеранттуулугу;
- Иштиктүү тилге үйрөнүүгө, кеп маданиятын өстүрүүгө умтулуусу;
- Илимий – изилдөөгө багыттануусу.

Студенттерге коюлган талаптар:

1. Сабактарга калбай катышуу.
2. Өз алдынча иштөөсү жана үй тапшырмаларын убагында жана талап кылынган мөөнөттө жана көлөмүндө аткаруу;
3. Сабактарга кечикпей келүү;
4. Сабак учурунда уюлдук телефондорду колдонбоо.

Студенттерге сынактын алдында кошумча балл (1-10 чейин), же тескерисинче айып баллдар да берилиши мүмкүн

Негизги адабияттар:

1. Бегалиев Сапар. “Манас” эпосу. Окуу куралы. Каракол. 2003-ж
2. Оторбаев Б.К. “Манас” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2007-ж
3. С.Байгазиев. Манастаануу –Б., 2010-ж
4. Жумалиев К. Манастаануу –Б., 2013-ж
5. Манастаануу окуу китеби –Б. 2013-ж
6. Давлатова С, Исаева М, Жолдошева А. Манас таануу (Орто окуу жайларынын студенттери үчүн) –Ош., 2015-ж
7. Т.Үсөналиев. Манастаануу курсун окутуу. 11-класс үчүн. –Б., 2003-ж
8. Кадырбек Жекшелаев. Манастаануу –Б., 2011-ж
9. Т.А.Бакчиев. Манастаануу. Б. 2012-ж
10. Манастаануу. Студенттер үчүн колдонмо. Б. 2012-ж
11. Ш.Б.Акмолдоева, Б.Б.Акмолдоева, К.Ж.Садыков. Манастаануу. Усулдук каражат жана программа. Б. 2012-ж
12. Манасчылар. Республикалык “Манас” жаштар ордосу. Б. 2012-ж
13. Оторбаев Б.К. “Семетей” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2003-ж
14. Оторбаев Б.К. “Сейтек” эпосун 8-класста окутуу. Б. 2004-ж

Кошумча адабияттар:

1. М.Ч.Мамыров. “Манас” эпосунун калыптаныш тарыхы. –Б., 2005-ж
2. Байгазиев С. Айкөл Манас. – Б.; 2002-ж
3. Асан Заркунов. “Теңири Манас”-эпостун кара сөздөгү варианты. –Б, 2003-ж
4. М.Жумагулов, Г.Б.Кудабаева. “Манастагы” каармандардын касиеттери. –Б., 2008-ж
5. К.Жумалиев. “Манас”-улуу рух. –Б., 2009-ж
6. Гүлсина Өмүрбаева. Манас тамга. –Б., 2011-ж
7. С.Байгазиев. “Манастын педагогикасы” сериясы. Жалпы 7 серия. –Б, 2012-ж
8. Түзүүчү С.Мусаев. Манас. Кара сөз түрүндөгү баяндама. –Ф., 1986-ж
9. Манасчылар жөнүндө түшүнүк берүү боюнча методикалык колдонмо. Түзгөндөр: Жумалиев К, Абдыкадыров К. –Б., 1991-ж
10. А.Өмүралиев. Түрк-Ата, Кыргыз каганаты, Манас тарыхы. –Б., 1994-ж

11. Улуу манасчы Сагымбай. Б. “Ала-Тоо” журналы. 1992-ж
12. К.Мамбетакунов. Айкөл Манас. –Б., 1995-ж
13. Кыргыз руху-“Манас” –Б., “Ала Тоо” журналы. 1995-ж
14. Манас энциклопедия. 1,2-том. Б. 1995-ж
15. Кароол Дөбө. Б. 2007-ж
16. С.Мусаев, А.Турдугулов. Көркөм сөз өнөрү. 8-кл. Б. 1999-ж
17. С.Байгазиев. Манастаануунун 1-томдугу. Б. 2014-ж
18. Б.Исаков, О.Чоюнбаев. Айкөл Манастын калыптанышы. Б. 2009-ж
19. Манас кыргыздардын баатырдык эпосу. Түз. Бексултан Жакиев. Б. 2007-ж
20. Сатарбек уулу Султан. Манас айтуунун эң негизги ыкмалары. Б. 2005-ж
21. Заркунов Асан. Чоң манасчы Тыныбек жана анын мурастары. Б. 2006-ж
22. К.Жумалиев. “Манас” эпосундагы жалпы адамзаттык идеялар. Б. 1999-ж
23. С.Байгазиев. Улуу “Манас” эпосунун улуттук жана дүйнөлүк мааниси. Б. 2013-ж
24. С.Байгазиев. Балдарга Манас баатыр жөнүндө. Б. 2008-ж
25. Жумалиев К. Манасчылар мектеби. Б. 2006-ж
26. Т.Акышев, А.Жуманалиев. Кут конгон “Манас Ордо”. Б. 2005-ж
27. Жумалиев К, Жумалиев М. Чүйлүк-Таластык манасчылар жана семетейчилер. Б. 2006
28. Саадат Муратова. Саякбай. Б. 2013-ж
29. Абдымомунова Г.А. Жаштарды патриоттуулукка тарбиялоодо “Манас” эпосунун этнопедагогикалык мааниси. Б. 2016-ж
30. Саалиева Д.Т. Мектепте “Манас” эпосун окутуунун методикасы. Б. 2014-ж
31. Баяс Турал, Г.Мурзахмедова, Т.Мүлкүбатова, Т.Тургуналиев. “Манас” боюнча хрестоматия. Б. 2013-ж
32. С.Байгазиев. “Манас” эпосу: Каныкейдин улуу махабаты жана анын образынын рухий-адептик, патриоттук сабактары. Б. 2013-ж
33. К.Абдраимов. “Манас”-кыргыз элинин эпикалык улуу мурасы. Б. 2010-ж
34. Абдраимов К.А. Окуу-методикалык комплекс. Б. 2016-ж